

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Nadácia
F. A. Hayeka

Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania
(s dôrazom na využitie strategického plánovania)
pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov
a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy

Záverečná správa

G E L N I C A

Obsah

Úvodná informácia	3
Realizované výstupy počas projektu	4
Odporúčania	8

Úvodná informácia

Záverečná správa sa realizuje ako posledný z výstupov projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“).

Cieľom projektu bolo prostredníctvom programových štruktúr formulovaných v pilotných subjektoch úspešne implementovať programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej územnej samospráve pre návrhy rozpočtov na roky 2009 – 2011. Výber pilotných subjektov samospráv podliehal kritériu rôznej veľkosti zapojených subjektov a kritériu geografickej polohy v rámci územia SR tak, aby boli výstupy projektu dostupné pre ďalšie subjekty miestnej a regionálnej územnej samosprávy. Počet pilotných subjektov zapojených do projektu predstavuje spolu v 30 subjektov samosprávy, pričom ich rozloženie je opísané v nasledujúcej tabuľke:

Subjekt samosprávy	Počet
VÚC	3
Krajské mesto	3
Okresné mesto	13
Obec	11
Spolu	30

Jedným z miest, ktoré sa zapojili do projektu, je aj **mesto G E L N I C A**

Cieľom Záverečnej správy je prezentovať:

- informácie o **pokroku** v porovnaní s údajmi obsiahnutými vo vstupnej správe;
- informácie o jednotlivých **realizovaných výstupoch** počas trvania projektu na každom jednom pilotnom subjekte územnej samosprávy;
- odporúčania** pre individuálne subjekty územnej samosprávy z hľadiska ďalšej implementácie programového rozpočtovania.

Realizované výstupy počas projektu

Implementácia programového rozpočtu na úrovni samosprávy v meste **Gelnica** sa začala realizovať úvodným stretnutím s predstaviteľmi samosprávy, na ktorom boli predstavitelia mesta a zamestnanci odborných útvarov mestského úradu bližšie oboznámení s :

- novelou zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, ktorá s účinnosťou od 1.1.2009 ukladá subjektom samosprávy zostavovať rozpočet samosprávy v programovej štruktúre
- pilotným projektom MF SR o implementácii programového rozpočtovania na úrovni samosprávy
- princípmi a filozofiou programového rozpočtovania
- históriou programového rozpočtovania z medzinárodného a domáceho aspektu
- výhodami a pozitívami programového rozpočtovania pre samosprávy
- časovým harmonogramom realizácie pilotného projektu
- úlohami, ktoré bude potrebné vykonať v rámci realizácie pilotného projektu
- s materiálmi, ktoré budú samospráve poskytnuté na zvládnutie procesu tvorby rozpočtu v programovej štruktúre v rámci realizácie projektu
- s požiadavkami konzultanta na dostupnosť relevantných dokumentov samosprávy

Začiatok realizácie projektu spočíval v analýze jestvujúceho stavu mesta **Gelnica**, získania relevantných dokumentov o činnosti mestskej samosprávy, strategických dokumentov a interných aktov riadenia samosprávy, ako východiska pre efektívnu a úspešnú realizáciu projektu, ktoré boli podkladom pre vypracovanie **Vstupnej správy mesta Gelnica**.

Získané poznatky a zistené skutočnosti boli následne aj podkladom pre vypracovanie **školiacich dokumentov pre mesto Gelnica**, ktoré na individuálne podmienky mesta aplikovali metodiku Ministerstva financií SR, vypracovanú za účelom implementácie programového rozpočtovania. Pre mesto **Gelnica** boli vypracované nasledujúce školiace dokumenty:

- Metodika tvorby strategického plánu
- Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry
- Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania
- Vzorové príklady programových štruktúr

Po finalizácii vyššie uvedených dokumentov a ich následnom schválení Ministerstvom financií SR, boli tieto materiály poskytnuté v tlačenej a elektronickej verzii predstaviteľom samosprávy.

Vlastný proces implementácie projektu v meste Gelnica spočíval v dvoch etapách. V rámci prvej etapy počas **školení a workshopov** sa súčasne kredovala **programová štruktúra na existujúci rozpočet mesta zostavený na rok 2008**. Tento krok možno označiť za veľmi pozitívny, čo sa prejavilo pri tvorbe programovej štruktúry na roky 2009 – 2011. Zodpovední zamestnanci mesta spolu s vedúcou finančného oddelenia MsÚ Gelnica, ktorej do kompetencie patrí rozpočtová agenda, mali možnosť na konkrétnom príklade pochopiť filozofiu a aplikovať metodiku zavádzaného programového rozpočtovania.

Druhá etapa implementácie projektu spočívala v **konzultáciách** s cieľom vytvoriť **pilotný programový rozpočet mesta na roky 2009 – 2011**. Programový rozpočet mesta Gelnica obsahuje 13 programov plus pomocný program Administratíva. V súlade s metodikou tvorby programového rozpočtu boli definované zábery na každom programe. Na podprogramoch bol záber formulovaný len v jednom relevantnom prípade. Rozpočet mesta bol schválený Mestským zastupiteľstvom v decembri 2008. Vo vzťahu k programovej štruktúre neboli vznesené pripomienky ani námietky.

Počas realizácie projektu sa konzultácie uskutočňovali za osobnej účasti konzultanta na MsÚ Gelnica a tiež formou e-mailovej a telefonickej komunikácie. Súčasťou konzultácií bola aj téma šandardizácie rozpočtového procesu. Vedúca finančného oddelenia by privítala ďalšiu asistenciu konzultanta aj pri monitorovaní a hodnotiacom procese v priebehu roka 2009.

Výstup	Realizovaný		
	Áno	Nie	Čiastočne
Vstupná správa pre mesto Gelnica	X		
Školiace materiály pre mesto Gelnica	X		
Školenia a workshopy pre mesto Gelnica	X		
Školenia a workshopy pre iné subjekty		X	
Programový rozpočet na rok 2008 pre mesto Gelnica	X		
Pilotný programový rozpočet 2009-2011 pre mesto Gelnica	X		
Konzultácie pre mesto Gelnica	X		

Iustrácia programovej štruktúry s finančnými alokáciami výdavkov

Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola	Rozpočet programu (v tis. EUR)	58,59
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	1 765
Podprogram 1.1. Výkonný manažment mesta Podprogram 1. 2. Činnosť volených orgánov mesta Podprogram 1. 3. Plánovanie mesta Prvok 1.3.1 Strategické plánovanie Prvok 1.3.2 Územné plánovanie Prvok 1.3.3.Verejné obstarávanie Podprogram 1. 4. Kontrola Podprogram 1. 5. Daňová a rozpočtová politika Prvok 1.5.1 Daňová agenda Prvok 1.5.2. Rozpočtová agenda Prvok 1.5.3.Účtovníctvo a audit Podprogram 1. 6. Členstvo v samosprávnych organizáciách a združeníach		
Program 2: Propagácia a marketing	Rozpočet programu (v tis. EUR)	41,59
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	1 253
Podprogram 2. 1. Propagácia a prezentácia mesta Prvok 2.1.1. Partnerská zahraničná spolupráca Prvok 2.1.2. Propagačné materiály Prvok 2.1.3. Informačné tabule Prvok 2.1.4. Jarmoky a trhy Podprogram 2.2. Turistická informačná kancelária Podprogram 2.3. Kronika		
Program 3: Interné služby	Rozpočet programu (v tis. EUR)	323,64
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	9 750
Podprogram 3. 1. Správa a údržba budov mesta Podprogram 3. 2. Právne služby Podprogram 3. 3. Vzdelávanie zamestnancov Podprogram 3. 4. Výkup pozemkov a budov Podprogram 3. 5. Archív a registratúra		
Program 4: Služby občanom	Rozpočet programu (v tis. EUR)	148,97
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	4 488
Podprogram 4. 1. Matričný úrad Podprogram 4. 2. Evidenčné služby Prvok 4.2.1. Evidencia obyvateľov Prvok 4.2.2. Pridelovanie evid. a súpis čísiel. Prvok 4.2.3 Vydávanie rybárskych lístkov Podprogram 4.3. Osvedčovanie listín a podpisov Podprogram 4. 4. Zbor pre občianske záležitosti Podprogram 4. 5. Stavebný úrad Podprogram 4. 6. Podnikateľský inkubátor Podprogram 4. 7. Komunikácia s občanmi Prvok 4.7.1. Web stránka mesta Prvok 4.7.2. Vysielacie služby Prvok 4.7.3. Miestne noviny Gelničan Podprogram 4. 8. Mestský cintorín a dom smútku		
Program 5: Bezpečnosť	Rozpočet programu (v tis. EUR)	197,9
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	5 962
Podprogram 5. 1. Verejný poriadok a bezpečnosť Podprogram 5. 2. Ochrana pred požiarmi Podprogram 5. 3. Civilná ochrana		
Program 6: Odpadové hospodárstvo	Rozpočet programu (v tis. EUR)	131,68
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	3 967
Podprogram 6. 1. Zber, odvoz a likvidácia odpadu Podprogram 6. 2. Likvidácia uhynutých túlavých zvierat		
Program 7: Komunikácie	Rozpočet programu (v tis. EUR)	270,93
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	8 162

Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy

Podprogram 7. 1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií		
Podprogram 7. 2. Údržba miestnych komunikácií		
Prvok 7.2.1. Letná údržba		
Prvok 7.2.2. Zimná údržba		
Podprogram 7. 3. Dopravné značenie		
Podprogram 7. 4. Oprava a údržba parkovísk		
Program 8: Vzdelávanie	Rozpočet programu (v tis. EUR)	1.605,26
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	48.360
Podprogram 8. 1. Materské školy		
Prvok 8.1.1 MŠ Hlavná 117		
Prvok 8.1.2. MŠ Slovenská 49		
Podprogram 8. 2. Základná škola - Grundschule		
Podprogram 8. 3. Základná umelecká škola		
Podprogram 8. 4. Voľno - časové vzdelávanie		
Prvok 8.4.1. Centrum voľného času		
Prvok 8.4.2. Školské kluby		
Podprogram 8. 5. Školské jedálne		
Podprogram 8. 6. Podpora deťom zo soc. slabších rodín		
Program 9: Šport	Rozpočet programu (v tis. EUR)	180,18
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	5 428
Podprogram 9. 1. Priama podpora športu		
Podprogram 9. 2. Grantový systém		
Program 10: Kultúra	Rozpočet programu (v tis. EUR)	107,12
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	3 227
Podprogram 10. 1. Kultúrne zariadenia		
Prvok 10.1.1. Spoločenská sála		
Prvok 10.1.2. Mestská knižnica		
Podprogram 10. 2. Kultúrno-spoločenské podujatia		
Podprogram 10. 3. Banícke múzeum		
Podprogram 10: 4. Grantový systém		
Program 11: Prostredie pre život	Rozpočet programu (v tis. EUR)	301,87
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	9 094
Podprogram 11. 1: Verejná zeleň		
Podprogram 11. 2. Manažment životného prostredia		
Podprogram 11. 3. Mestský mobiliár		
Podprogram 11. 4. Detské ihriská		
Podprogram 11. 5. Verejné toalety		
Podprogram 11. 6. Zariadenie pre trávenie voľného času - wellness		
Podprogram 11. 7. Verejné osvetlenia		
Program 12: Sociálne služby	Rozpočet programu (v tis. EUR)	107,65
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	3 243
Podprogram 12. 1. Kluby dôchodcov		
Podprogram 12. 2. Dávky a príspevky sociálnej pomoci		
Podprogram 12. 3. Opatrovateľská služba		
Podprogram 12. 4. Sociálne pôžičky		
Podprogram 12. 5. Ochrana sociálne ohrozených detí		
Podprogram 12. 6. Grantový systém		
Program 13: Bývanie	Rozpočet programu (v tis. EUR)	189,87
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	5 720
Podprogram 13. 1. Nájomné byty		
Prvok 13. 1. 1. Výstavba nájomných bytov		
Prvok 13. 1. 2. Správa a údržba nájomných bytov		
Podprogram 13. 2. Agenda ŠFRB		
Podprogram 13. 3. Zásobovanie obyvateľov domov pitnou vodou		
Program 14: Administratíva	Rozpočet programu (v tis. EUR)	357,5
	Rozpočet programu (v tis. Sk)	10 770
Celkové výdavky	v tis. EUR	4 022,73
	v tis. Sk	121 189

Odporúčania

Proces implementácie programového rozpočtovania v meste Gelnica prebehol úspešne. Vzhľadom na skutočnosť, že ide nový prístup v procese rozpočtovania, že rozpočet na roky 2009 – 2011 je prvý rozpočet mesta Gelnica zostavený v programovej štruktúre je možné konštatovať, že aj jeho prepojenie na strategické dokumenty je primerané.

Metodika Ministerstva financií SR bola dodržaná, predstavitelia samosprávy nepožadovali odchýlky od schválenej a aplikovanej metodiky MF SR.

Skutočnosť, že rozpočet mesta dostáva nové dimenzie, že ponúka výrazne širšie spektrum informácií aj pre laika, že má možnosť stať sa novým komunikačným nástrojom vo vzťahu k verejnosti, si vedenie samosprávy v súčasnosti ešte dostatočne neuvedomuje, čo je prirodzený dôsledok toho, že ide o procesy, ktoré sú naviazané na čas. Pozitívnejší vzťah k zostaveniu rozpočtu aj v jeho programovej štruktúre mali najmä zamestnanci finančného odboru. Pozitívum programového rozpočtovania videli aj v tom, že tento spôsob zostavovania rozpočtu vyžaduje od zamestnancov ostatných vecných útvarov a organizácií mesta väčšiu zainteresovanosť a participáciu v rozpočtovacom procese. Na druhej strane je potrebné konštatovať, že predstavitelia a zamestnanci mesta v zásade pozitívne prijímali nové postupy v rozpočtovom procese a je potrebné vyzdvihnúť ich proaktívny prístup.

Mesto Gelnica sa k štandardizácii rozpočtového procesu zatiaľ nevyjadrilo. Je dôvodné predpokladať, že svoj súčasný zaužívaný postup považuje za dostatočný.

Samospráve je možné odporučiť, aby členom mestského zastupiteľstva bližšie poukázala a vysvetlila výhody a možnosti, ktoré programové rozpočtovanie so sebou prináša, a to z dôvodu ich lepšej zainteresovanosti a efektívnejšej spolupráci pri rozpočtovom procese z pohľadu stanovovania zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov. Väčšia zainteresovanosť členov zastupiteľstva už v procese tvorby programového rozpočtu a dosiahnutie konsenzu vo všetkých jeho zložkách, nie len vo finančnej, bude vhodným predpokladom na dosiahnutie efektívnejšieho nakladania s verejnými zdrojmi. Akceptácia uvedeného odporúčania dáva následne priestor pre zostavenie rozpočtového harmonogramu, ktorý by bol záväzný pre všetkých, ktorí sa rozpočtového procesu budú zúčastňovať. Je nevyhnutné, aby predovšetkým predstavitelia odborných útvarov, ktorí musia byť zodpovední za formulovanie zámerov,

cieľov a merateľných ukazovateľov za nimi riadenú kompetenčnú oblasť, boli pri tvorbe programového rozpočtu od samého začiatku.

Veľký dôraz je potrebné klásť aj na monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu. Pri prvom monitorovaní by bolo na prospech vecí, aby sa okrem zodpovedného vyplnenia monitorovacieho formulára dodali aj komentáre k nastaveným merateľným ukazovateľom. Je totiž pravdepodobné, že niektoré ukazovatele by mohli byť v ďalšom roku nahradené ľahšie dostupnými ukazovateľmi alebo ukazovateľmi s vyššou vypovedacou hodnotou.

Pre úspešné zavíšenie procesu pilotnej implementácie programového rozpočtovania a budúce používanie programového rozpočtovania samospráva očakáva, že proces monitorovania a hodnotenia bude metodicky podporovaný (asistovaný) zo strany doterajšieho realizátora pilotného projektu.

Samospráva by privítala, keby v budúcnosti v rámci niektorých vybraných kompetenčných oblastí existoval aspoň jeden štandardizovaný a všetkými samosprávami povinne používaný indikátor za účelom možnosti vzájomného porovnania.